

WWF Ελλάς
Λεμπέση 21
117 43 Αθήνα

Τηλ: +30 210 3314893
Φαξ: +30 210 3247578
www.wwf.gr

ΕΚΤΑΚΤΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Προς τα μέλη της Βουλής των Ελλήνων

18 Νοεμβρίου 2015

αρ.πρωτ. 153/18.11.2015

Θέμα: Σχέδιο νόμου με τίτλο «Βοσκήσιμες γαίες Ελλάδας και άλλες διατάξεις»

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές,

Σε λίγες ημέρες, θα κληθείτε να συζητήσετε το σχέδιο νόμου για τις «Βοσκήσιμες γαίες». Πρόκειται για σημαντική νομοθετική πρωτοβουλία, για έναν τομέα με τεράστια οικονομική και κοινωνική σημασία. Το συγκεκριμένο όμως νομοσχέδιο είναι κάτι παραπάνω από αυτό, καθώς επεκτείνεται ευρύτερα σε κρίσιμα ζητήματα διαχείρισης των φυσικών μας πόρων. Είναι ένα σχέδιο νόμου για την αειφορία των φυσικών μας οικοσυστημάτων. Το διακύβευμα δεν είναι μόνο το περιβάλλον, αλλά και η ίδια η επιβίωση της ελληνικής κτηνοτροφίας, όπως την ξέρουμε.

Καθώς είναι μάλλον σαφές ότι η κατάσταση των βοσκοτόπων της χώρας είναι τελείως άγνωστη, θα θέλαμε ειδικότερα να επισημάνουμε τα εξής:

1. Το υπό την κρίση και έγκρισή σας νομοσχέδιο δεν αφορά αποκλειστικά και περιοριστικά τη βόσκηση, αλλά καλύπτει γενικότερα τη διαχείριση του φυσικού χώρου, οι όροι χρήσης του οποίου ρυθμίζονται *«σύμφωνα με τις υφιστάμενες και τις προκύπτουσες, ... παράλληλες χρήσεις και τη βοσκοϊκανότητα της κάθε περιοχής»*, ώστε να *« διασφαλίζεται η αειφόρος διαχείριση και απρόσκοπτη αξιοποίηση των βοσκήσιμων γαιών»* (άρθρο 3 παρ. 2). Ωστόσο, η διαχείριση φυσικών οικοσυστημάτων δεν μπορεί να γίνεται μόνο βάσει της βοσκοϊκανότητάς τους. Τα διαχειριστικά σχέδια βοσκής πρέπει να είναι σχέδια προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Σας ζητούμε να ορίσετε ότι η βοσκή θα πρέπει να ασκείται στο πλαίσιο ολοκληρωμένης διαχείρισης του φυσικού χώρου (από τη Δασική Υπηρεσία), και ότι τα (οριστικά ή προσωρινά) διαχειριστικά σχέδια πρέπει να είναι σύμφωνα με άλλα υφιστάμενα ή υπό κατάρτιση σχέδια, όπως είναι οι δασικές διαχειριστικές μελέτες, οι δασικοί χάρτες, τα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής και των προστατευόμενων περιοχών, χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια. Αυτός είναι και ο μόνος τρόπος να διασφαλιστεί και η αειφορία της ελληνικής κτηνοτροφίας. Για τον ίδιο λόγο, σας καλούμε να διασφαλίσετε την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, που δεν προβλέπεται ρητά. Επίσης, σας καλούμε να μη επιτρέψετε την εκπόνηση διαχειριστικών σχεδίων και για μη βοσκήσιμες γαίες, όπως φαίνεται να προβλέπει το άρθρο 4 παρ. 2.

2. Το νομοσχέδιο ρυθμίζει τη χρήση ενός μεγάλου τμήματος των δασών και δασικών εκτάσεων, το οποίο υποδέχεται συλλήβδην μία ακόμα χρήση.

Σας καλούμε να διορθώσετε τις ασάφειες που συνεπάγεται αυτό το «διπλό καθεστώς», και να ορίσετε ρητά ότι σε περίπτωση συγκρούσεων, η δασική και περιβαλλοντική μας νομοθεσία έχει πάντα το προβάδισμα. Επίσης, θα πρέπει τα διαχειριστικά σχέδια να βασιζονται σε μία εκτίμηση των σωρευτικών επιπτώσεων των παράλληλων χρήσεων στο δασικό περιβάλλον. Κατ' ελάχιστον, το νομοσχέδιο θα πρέπει επίσης να προβλέπει μηχανισμούς εντοπισμού και εξαίρεσης από τις βοσκήσιμες γαίες ευάλωτων στην υπερβόσκηση δασών και δασικών εκτάσεων, όπως στον νησιωτικό και περιαστικό χώρο.

Επίσης, με ήδη εκπεφρασμένη τη βούληση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας να σταματήσει τις κατεδαφίσεις, αλλά και λαμβάνοντας υπόψη ότι το νομοσχέδιο νομιμοποιεί αυθαίρετες εγκαταστάσεις και ότι δεν είναι γνωστό ποιοι ακριβώς είναι οι «κτηνοτρόφοι», σας καλούμε να διαγράψετε ή να περιορίσετε σημαντικά την πρόβλεψη εγκαταστάσεων «για την εξυπηρέτησή» τους στις βοσκήσιμες γαίες (άρθρο 3 παρ. 5)– άρα, ενδεχομένως και εντός δασών και προστατευόμενων περιοχών.

3. Το νομοσχέδιο καλύπτει και περιοχές με καθεστώτα ειδικής προστασίας. Σας καλούμε να απορρίψετε τις γενικολογίες του νομοσχεδίου, και να ορίσετε ρητά (με την αναδιατύπωση του άρθρου 8 παρ. 2) ότι τα καθεστώτα αυτά, είτε είναι προγενέστερα είτε μεταγενέστερα, επικρατούν των ρυθμίσεων των (οριστικών ή προσωρινών) διαχειριστικών σχεδίων βοσκής. Έτσι, οι περιοχές αυτές δεν θα πρέπει να καταγράφονται ως βοσκήσιμες: η βοσκή σε προστατευόμενες περιοχές είναι απαραίτητο να επιτρέπεται και να ρυθμίζεται σύμφωνα με τα ειδικά τους καθεστώτα.

4. Το νομοσχέδιο καλύπτει και τις αναδασωτές εκτάσεις, οι οποίες θα είναι, σχεδόν στο σύνολό τους, βοσκήσιμες γαίες. Όπως είναι φανερό, η βόσκηση σε αναδασωτές εκτάσεις αποτελεί σοβαρή απειλή για τις δυνατότητες αναγέννησής τους.

Σας καλούμε να μην αφήσετε περιθώρια για «δημιουργικές» ερμηνείες, οι οποίες συγχρόνως μπορεί να αποτελέσουν και κίνητρα εμπρησμών, και να ορίσετε ρητά (με αναδιατύπωση του άρθρου 8 παρ. 2 β) ότι η βοσκή απαγορεύεται στις αναδασωτές χωρίς εξαιρέσεις ή επιφυλάξεις, και ότι οι (υφιστάμενες ή μεταγενέστερες) αναδασωτές δεν καταγράφονται ως βοσκήσιμες γαίες. Δεν πρέπει να χρειάζεται «διαπίστωση» της φυσικής καταστροφής σε περίπτωση πυρκαγιάς, όπως αναφέρει το άρθρο 3 παρ. 4, αλλά θα πρέπει να αρκεί η κήρυξη της περιοχής ως αναδασωτέας. Οι απαγορεύσεις αυτές μπορούν να αρθούν σε μεταγενέστερες επικαιροποιήσεις των διαχειριστικών σχεδίων, με αυστηρή τήρηση της δασικής νομοθεσίας, που ήδη ρυθμίζει τα θέματα αυτά, και κατόπιν ειδικών και αιτιολογημένων αποφάσεων της αρμόδιας αρχής.

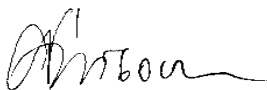
5. Το νομοσχέδιο νομιμοποιεί μαζικά αυθαίρετες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, με εφευρήματα όπως η «άδεια διατήρησης», ή η «παράταση της προθεσμίας έκδοσης άδειας εγκατάστασης» (άρθρο 12). Μάλιστα, είναι αδιάφορη όχι μόνο η θέση της εγκατάστασης (εντός ή εκτός οικισμών, εντός ή εκτός περιοχών με ειδικά καθεστώτα προστασίας), αλλά και η ύπαρξη ή όχι περιβαλλοντικής ή άλλης αδειοδότησης, ή αντίθετων πολεοδομικών και χωροταξικών διατάξεων. Είναι η πολλοστή φορά που θεσπίζονται παρόμοιες ρυθμίσεις: ωστόσο, είναι ιδιαίτερα απογοητευτικό ότι η αιτιολογική έκθεση επικαλείται παλαιότερες ρυθμίσεις του ίδιου περιεχομένου, για να δικαιολογήσει την διαιώνιση μίας κατάστασης αμφίβολης νομιμότητας, η οποία απειλεί το (φυσικό και ανθρωπογενές) περιβάλλον, και υπονομεύει την κτηνοτροφία. Φυσικά, η ρύθμιση δεν έχει καμία σχέση με την «ορθολογική διαχείριση» των βοσκήσιμων γαιών, και την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας, βασικούς κατά τις συνοδευτικές εκθέσεις στόχους του νομοσχεδίου.

Σας ζητούμε να καταψηφίσετε το άρθρο 12 στο σύνολό του.

Ταυτόχρονα, θα πρέπει να τονιστεί ότι το σχέδιο νόμου είναι μία χαμένη ευκαιρία για την ελληνική κτηνοτροφία, η οποία θα μπορούσε να ωφεληθεί από οικολογικές λύσεις, στα πλαίσια της ισχύουσας νομοθεσίας. Τελείως ενδεικτικά, μπορούν να αναφερθούν:

1. Η ίδρυση «κτηνοτροφικών πάρκων», δηλαδή οργανωμένων κτηνοτροφικών περιοχών που θα εγγυώνται την αειφορία των βοσκήσιμων γαιών, μέσα από τη χωροταξική οργάνωση των κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων και των απαραίτητων υποδομών.
2. Η αξιοποίηση, με την τροποποίηση του άρθρου 15, της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με την χρήση νεκρών ζώων για την διατροφή πτωματοφάγων αρπακτικών. Η χρήση αυτή θα μπορούσε να είναι ατελής για τους κτηνοτρόφους. Ειδικότερα όσον αφορά το άρθρο 15, η οργάνωσή μας συνυπογράφει τη σχετική κοινή επιστολή περιβαλλοντικών οργανώσεων προς τους βουλευτές.

Κλείνοντας, η οργάνωσή μας θα ήθελε να τονίσει ότι δεν είναι νοητή η παραγωγική ανασυγκρότηση δραστηριοτήτων όπως η κτηνοτροφία χωρίς την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο αναπτύσσεται.

Θεοδότη Νάντσου
Επικεφαλής πολιτικής

Γιώργος Χασιώτης
Νομικός συντονιστής